

ВЕЦЕР ВАНДРАВАННЯЎ

Вясна — бацькі дашкольнікаў і малодшых школьнікаў не дадуць зманіць — гэта не толькі абуджэнне, першацветы і змена практычнага гардэробу на больш яркі і легкадумны. Гэта яшчэ неабходнасць хоць бы прыблізна паведаміць у школе ці дзіцячым садку, дзе вашы дзеці будуць азда-раўляцца падчас ужо такіх блізкіх летніх вакацый, і самім спланаваць летні адпачынак. Не дзіва, што на розных рэсурсах пачкамі пачынаюць з'яўляцца парады і расповеды бывалых пра тое, як гэта лёгка, захапляльна і наогул беспраблемна — адпачываць з дзецьмі.

Энтузіясты-вандроўнікі ўпікаюць асцярожных бацькоў: маўляў, уся справа ў вашай уласнай ляноце і нежаданні адарваць п'яную кропку ад роднай утульнай канапы. Насамрэч, сцвярджаюць такія нястомныя турысты, нават з немаўлятамі можна падарожнічаць хоць за тысячы кіламетраў і тры пералёты, павадзіць іх па музеях у Еўропе, паказаць світанак у Тайландзе, перазімаваць на Канарах і г. д.

Адкінем сілай волі нетактоўнае жаданне ўдакладніць, на якія такія залатыя запасы сярэднестатыстычнай сям'і з двума-трыма дзецьмі выправіцца на доўгія вакацыі, бо зразумела ж, атрымаем хрэстаматычны адказ: хочаш добра адпачыць — трэба добра папацець, круціцца, шукаць варыянты. Сапраўды, фінансавы бок вельмі важны, але далёка не заўжды вызначальны ў планах падарожнікаў. Значна больш пытанняў узнікае да таго, ці ўсе ў сям'і маюць дастаткова моцны імунітэт, каб перанесці доўгую дарогу, змену часовага пояса, клімату, звыклый ежы і вады, ці ва ўсіх супадаюць інтарэсы ў плане культурна-асветніцкай праграмы ў адпачынку, або рашэнне прымаецца кімсьці адным, таму што «мне гэта цікава, значыць, усім будзе цікава»?

Не, я далёкая ад таго, каб абвінавачваць у крывадушнасці і эгаізме бацькоў, якія падарожнічаюць з дзецьмі. Але не трэба рабіць распаўсюджаную памылку і лічыць, што калі ў вас спрацавала пэўная схема, то ва ўсіх астатніх атрымаецца тое самае. Асабіста ведаю сям'ю, у якой бацькі перадалі сваё захапленне воднымі паходамі сыну, і сплаўляюцца яны разам з дзевяці месяцаў малага, і, тройчы цыфу-цыфу, з кожнага сплаву вяртаюцца па вушы задаволеныя, шчаслівыя і здаровыя. Але гэтаксама ведаю я і матулю, якая наслухалася парад знаёмых «не сядзець седзьма», пасадзіла малодшую дачку ў слінг, старэйшага сына на калені і паехала да мора — а вярнуўшыся вымушаная была лячыць жорсткую алергію ў малой і запаленне лёгкіх у сына... Дый сама яшчэ добра помню, як штотым падчас адпачынку маю дачку-дашкольніцу накрывала напоўніцу акліматызацыя, і прыкладна да яе пяці гадоў такія сямейныя канікулы прыносілі больш нервовых турбот, чым задавальнення. Нездарма ж большасць педыятраў не рэкамендуюць выязджаць у іншую кліматычную зону з зусім маленькімі дзецьмі (да таго ж з немаўлём да двух тыдняў вас не возьмуць на борт самалёта, да шасці месяцаў — на круізныя лайнеры) і абавязкова раяць, плануючы сямейны водпуск, укамплектаваць дарожную аптэчку з улікам стану здароўя вашага дзіцяці і пацікавіцца эпідэмічнай сітуацыяй у краіне, куды вы збіраецеся паехаць, асабліва калі дзіця не прышчэплена ад пэўных хвароб.

«З першым дзіцем я была ўпэўненая, што ведаю абсалютна ўсё, і імкнулася перадаць гэтыя сакральныя веды свету, — прызнаецца шматдзетная сяброўка. — З другім стала больш асцярожнай у выказваннях і ацэнках. А з трэцім наогул зразумела, што нічога як след не ведаю, што бацькоўству трэба яшчэ вучыцца і вучыцца. Таму, калі многія просяць падзяліцца, як мы ладзім сямейны адпачынак, — раскажваю, але абавязкова падкрэсліваю, што гэта толькі наш канкрэтны досвед, і камусьці іншаму ён можа проста не падысці».

Словам, летні адпачынак — якраз той выпадак, калі варта сем разоў адмераць, суаднесці з аб'ектыўнай рэальнасцю ўсе вашы «хачу» і «магу». А потым ужо — надзімаць парусы і лавіць спадарожны вецер!
Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Міхаіл ПАНДЖАВІДЗЭ:

Тыя, хто побач

«ДЗЕЦІ — РАДАСЦЬ І КАЛАСАЛЬНЫ СТЫМУЛ ДЛЯ ЖЫЦЦЯ»

Фота Міхайла НЕЦЦЕРАВА.

Моцныя творчыя сем'і, можна сказаць, нефармальны брэнд Нацыянальнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі. Тут шмат сямейных пар, і насуперак стэрэатыпам аб неверагоднай лёгкадумнасці артыстаў, многія з іх адзначылі ўжо сярэбраныя юбілеі сямейнага

жыцця. Вось і галоўны рэжысёр Нацыянальнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі Міхаіл ПАНДЖАВІДЗЭ і яго жонка — салістка оперы Кацярына ГАЛАЎЛЁВА ў красавіку адзначаць стальное вяселле.

(Заканчэнне на 5-й стар. «СГ».)

Агульны клопат

Я НЕ АДНА!

Інтэрактыўная карта з бясплатнымі паслугамі для цяжарных жанчын, 500 захаваных жыццяў і інфармацыя медыкам для разваг наконт таго, што чакае ад іх жанчына, — такія вынікі праекта «Ты не адна». Ён рэалізоўваўся ў Мінску, Магілёве і Магілёўскай вобласці летась і ў пачатку гэтага года.

— Крызіс можа прыйсці ў кожную сям'ю. Асабліва цяжка справіцца з ім цяжарнай жанчыне. Але якая б складаная ні была сітуацыя, шукаць дапамогу варта, — кажа **Ірына ШМАК, аўтар праекта, практычны псіхолог, кіраўнік сацыяльнага цэнтра «Шчаслівы малы» SOS — дзіцячай вёскі Бараўляны.** — Кіруючы на працягу пяці гадоў цэнтрам, я зразумела, што існуе шмат грамадскіх арганізацый, клубаў узаемадапамогі, але яны дзейнічаюць адасоблена і іх склада-

на шукаць, асабліва калі жанчына ў крызісе. Так узнікла ідэя кансалідаваць усе віды дапамогі цяжарным жанчынам і іх сем'ям.

Інтэрактыўная карта аб'ядноўвае тры месцы, дзе жанчына можа атрымаць дапамогу медыка, сацыяльнага работніка, юрыста, псіхолога. Да рэалізацыі праекта далучыліся камітэт па ахове здароўя і камітэт па працы і сацыяльнай абароне насельніцтва Мінгарвыканкама, а таксама Магілёўскі аблвыканкам і Магілёўская цэнтральная паліклініка. Карта мае і чырвоную кнопку, якая азначае, што жанчыне неабходна дапамога тут і цяпер. Але карыстацца сэрвісам можна не толькі ў крытычнай сітуацыі. На карце пазначаны месцы, дзе цяжарная жанчына можа бясплатна патрапіць на фітнес, наведаць музей ці, скажам, па-спяваць у хоры.

Ірына ІКАНАСТАСАВА.

У межах праекта прайшло шмат сустрэч, дзе спецыялісты дапамаглі будучым мамам, а таксама даведаліся, чаго пацыенткі чакаюць ад іх у першую чаргу.

(Заканчэнне на 2-й стар. «СГ».)